

## **SAYIŞTAY KARARLARI**

- DAİRELER KURULU KARARLARI**
- TEMYİZ KURULU KARARLARI**

## DAİRELER KURULU KARARLARI

*Derleyen: M. Kubilay YILDIRIM  
Daireler Kurulu Raportörü*

Karar Tarihi : 11.11.1998

Karar No : 981/1

Belediye Başkanlığı ile ..... İnşaat Taahhüt ve Ticaret Limited Şirketi arasında bağitlanan "..... Bayrak Direği Yapılması" işine ilişkin sözleşmenin tescilinde hasil olan tereddüt üzerine Nöbetçi 7.Dairece verilen 26.8.1998 tarih ve D.7.1998/1353 sayılı Karara itirazın ..... Belediye Başkanlığından alınan 5.10.1998 tarih ve 06 BBB 07 01/5290 sayılı yazı üzerine yapılan görüşmeler sonucunda;

İhale konusu işe ait sözleşme dosyasının incelenmesinde,

İlanın 2 nci şartnamenin F/h maddeleri ile işin 1998 yılında girişilecek yapım ihalelerinde uygun bedelin tercihinde kullanılacak kriterler hakkında tebliğ hükümlerine göre ihale edileceği, yine ilanın A/a, şartnamenin F/a maddelerine göre bu iş için C grubu karne ibraz edilmesinin istendiği, bu hükümlerden işin yapım işi olarak nitelendirilip ihale edildiği anlaşılmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, tahmin edilen bedelin tesbitine ilişkin hükümler yer almakta ikinci fıkrasında ise yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tesbit edilmiş birim fiyatları varsa bunların uygulanacağı belirtilmektedir.

9.10.1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesinin "Fiyatları Belli Olmayan İşler" başlıklı 20 nci maddesinde ise,

"Keşif özetinde veya birim fiyat cetvelinde fiyatı gösterilmemiş olup da yapılması idarece istenen yapım ve hizmet işlerinin yeni birim fiyatları tesbit edilirken öncelik sırası ile aşağıdaki analizler kullanılır:

a- Sözleşme ve eklerindeki (birim fiyat cetvelindeki birim fiyatların tesbitinde kullanılan analizler veya varsa o işe ait teklif analizler,

b- Sözleşme birim fiyatlarının tesbitinde kullanılan analizlerle veya varsa o işe ait teklif analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler,

c- Diğer idarelere ait benzer analizler,

d- Birim fiyatı tesbit edilecek iş kalemleri için o işin yapılması sırasında tutulacak puantajla tesbit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler,

Yeni birim fiyatların tesbitinde, yukarıdaki analizlere öncelik sırası ile aşağıdaki rayiçler uygulanır.

- 1- Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tesbit edilip yayımlanan rayiçler veya varsa o işe ait teklif rayiçler,
- 2- Diğer idarelerce tesbit edilmiş rayiçler,
- 3- İdarece kabul edilmek şartı ile Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış memleket rayiçleri,

Bu usullerden hiç biriyle yeni birim fiyat tesbiti mümkün olamıyorsa, o iş kalemine ait, Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış fatura bedelleri esas alınarak yeni birim fiyat tesbit edilebilir.

....." denilmektedir.

Sözleşme dosyasına ekli keşif özet cetveli ve teknik şartnamenin incelenmesinde de görüleceği üzere sadece bayrağın yapımı ile ilgili özellikler belirlenmiş, ne keşif özet cetvelinde ne de teknik şartname de bayrak direğinin teknik özelliklerine değinilmemiştir.

Yine keşif bedelinin tesbitinde mevcut birim fiyatlardan yararlanılmadığı gibi, şartnamenin 20 nci maddesinde sözü edilen usullerin hiçbirine uyulmayarak global olarak tahmini bedel tesbiti yoluna gidilmiştir.

Nitekim idarenin göndermiş olduğu itiraz yazısında,

"..... Kurumumuz tarafından yapılan ihalede yapılacak işle ilgili Bayındırlık Bakanlığı T.C.K. ve İller Bankası birim fiyatları tariflerinde bulunmadığından; sözleşme gereği işin statik hesaplarının ve projelerinin yüklenici tarafından yapılacak olmasından dolayı tahmini miktarlara ve bedeller üzerinden yapılmıştır....." denilerek bu husus teyid edilmiştir.

Her ne kadar idare tarafından işin teknik özellikleri ve keşif bedelinin tesbitine ilişkin detaylı bilgiler itiraz aşamasında gönderilmiş ise de bu bilgilerin ihale öncesinde mevcut olmaması nedeniyle 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 2 nci maddesinde yer alan "Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır." hükmüne aykırı davranıldığında sözleşmenin tescilinin mümkün bulunmadığına,

Öte yandan 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanununun 2,3,6 ve 9 uncu maddeleri uyarınca çıkarılan ve 17.3.1985 tarih ve 18697 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 7 nci maddesinde "Bayrak direğinin nerelere ve nasıl konulacağı ve Bayrağın bunlara nasıl çekileceği aşağıda gösterilmiştir" denilmiş ve A bendinde;

"Bayrağın binalarda, en yüksek yere veya binanın ön yüzünün veya bu yüzdeki balkonun yahut benzer çıkıntılı yerin tam ortasına dikey olarak konulacak direğe, bu mümkün değilse, alt ucu yoldan geçenlere dokunmaya-

çak yükseklikte, ön yüzün ortasına veya binanın en gösterişli yerine, bina yüzüyle direk arasında en çok 45 derecelik açı yapacak şekilde eğik olarak konulacak direğe, bu da mümkün değilse, binanın giriş önünde veya tören alanında 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak yapılmış direğe," konulacağı belirtilmiştir.

Aynı Tüzüğün 9 uncu maddesinde sürekli bayrak çekilecek yerler 10 uncu maddesinde ise hergün bayrak çekilecek yerler tek tek sayılmıştır.

Bu durumda bahse konu bayrak direği yapım işinin, yukarıda değinilen Bayrak mevzuatına uygunluğu konusu da tereddütlü olduğundan, sözleşmenin bu yönüyle de tescilinin mümkün bulunmadığına,

Karar Tarihi : 4.11.1998

Karar No : 980/1

..... Belediye Başkanlığı ile ..... İnş-Prj-Etüd Hiz.San. ve Tic.Ltd.Şti. arasında bağitlanan "Yol, Bordür, Tretuvar, Altyapı Kanal ve Müteferrik İşler İnşaatı" işine ilişkin sözleşmenin tescilinde hasıl olan tereddüt üzerine Nöbetçi 7.Dairece verilen 18.8.1998 tarih ve D.7.1998/1344 sayılı karara itirazen İstanbul İli Ümraniye Belediye Başkanlığından alınan 16.10.1998 tarih ve 1854-Ref:106897-4805 sayılı yazı üzerine yapılan görüşmeler sonucunda;

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 36 ncı maddesinde "Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle 51 inci maddede sayılan işler pazarlık 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir." denilmek suretiyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında sayılan işlerin kapalı teklif usulüyle ihale edilmesinin esas olduğu vurgulandıktan sonra, aynı Kanunun 44, 45, 51 ve 52 nci maddelerinde sayılan işlerin istisnai olarak diğer usullerle ihale edilmesine de imkan tanıdığı görülmektedir.

İşin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağına tespiti ise bu Kanun hükümlerine uyularak idarelerince yapılacaktır.

..... Belediyesi de bu yetkiye dayanarak İhale konusu Yol, Bordür, Tretuvar, Altyapı Kanal ve Müteferrik İşler İnşaatı işini 44 üncü madde kapsamında mütalaa etmiş ve ihaleyi bu maddedeki usul çerçevesinde yapmıştır.

Nitekim sözkonusu 44 üncü maddede;

"Uçak, harp gemisi, harp mühimmatı, elektronik cihaz, askeri tesisat ve levazimat, silah ve malzeme sistemleri, Savunma Sanayi ile ilgili faaliyetler ve bunlara ait her türlü yedek parça alımı; barajlar, enerji santralleri, sulama tesisleri, limanlar, rıhtımlar, hava meydanları, demiryolları, lokomotifler, karayolları, tüneller, köprüler, akaryakıt tesisleri, özelliği bulunan yapım işleri, bedii ve teknik hususiyetleri taşıyan sanat işleri, kentlerin ulaşım sistemlerine ilişkin planlar, kentlerin harita, nazım ve imar planları, su, kanalizasyon ve enerji tesisleri ile bunların etüd ve proje işlerinin ihalesi; diğer ihale usulleri yerine teknik yeterlilikleri ve güçleri idarece kabul edilmiş en az üç istekli arasından kapalı teklif usulüyle yaptırılabilir.

Zorunlu nedenlerle üçden az istekliden teklif almak gerektiği takdirde Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulundan bu hususta ayrıca karar alınması şarttır.

Bu madde hükümlerine göre yapılacak ihalelerde, ihaleye katılacak isteklilerin isimleri belirtilmek suretiyle bizzat ilgili veya bağlı bulunulan bakanın onayının alınması zorunludur.

Bu ihalelerde ilan yapılması zorunlu değildir. Gerekli görülen hallerde ihaleye davet edilecek isteklilerin seçimi için, 17,18 ve 19 uncu maddeleri hükümlerine bağlı kalınmaksızın önseçim ilanı yapılabilir." denilmektedir.

Maddenin incelenmesinde de görüleceği üzere, madde kapsamına giren işler tek tek sayılmış ve karayolu yapımı gibi büyük ve özelliği bulunan işler ile şehircilik altyapı işlerinden olan su, kanalizasyon ve enerji tesisleri de bu kapsam dahilinde yer almıştır.

İhale konusu işe ait keşif özet cetvelinin incelenmesinde ise işin büyük bir kısmının altyapı, kanal ve yol yapımına ilişkin olduğu görülmektedir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde "Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi köprüler ve alanlardır." şeklinde tanımlanmış, Karayollarının Yapısı ise "Karayolunun kendisi ile Karayolunun üstünde, yanında, altında veya yukarısındaki; ada, ayırıcı, otokorkuluk, istinat duvarı, köprü, tünel, menfez ve yapılarıdır." şeklinde açıklanmıştır.

Görüldüğü gibi "Karayolu"nun tanımında şehiriçi ve şehirdışı yol şeklinde herhangi bir ayırım yapılmamış olduğundan şehiriçi yolları da karayolları tanımı içerisinde mütalaa etmek yerinde olacaktır.

Yine 44 üncü maddede sayılan kentlerin su, kanalizasyon ve enerji tesisleri işleri de belediyelerin asli görevleri arasında bulunmaktadır. Bunlardan kanalizasyon yapımı teknik bilgi ve ekipmanı gerektiren özelliği bulunan yapım işlerindedir. Son yıllardaki yanlış uygulamalar sonucunda belde halkının sağlığının tehdit edildiği gözönünde tutulduğunda teknik bilgi ve ekipmanın ne denli önemli olduğu anlaşılacaktır.

Bu nedenle işin büyük bir kısmı altyapı, kanal ve yol yapımından ibaret olan ihale konusu işin 44 üncü madde kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca sözkonusu işe ait proje numarasının olması işin, yatırım programına alındığını da göstermektedir.

Diğer taraftan 98/1 Sıra No'lu Devlet İhaleleri Genelgesinin I.Bölümünde Genel ve Katma bütçeli idarelerin 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 63 ve 64 üncü maddelerine ilişkin olarak Genelge'deki açıklamalara uygun hareket etmeleri gerektiği belirtilmiş aynı bölümün "Vizeden Muaf Tutulacak Taahhüt ve Sözleşmeler" başlıklı A bendinde ise Özel idare ve belediyelerin harcamayı gerektiren taahhüt ve sözleşme tasarılarının vize dışı olduğu belirtilmiştir.

Genelgenin II.Bölümünün M bendinin 6 ncı alt bendinde ise il özel idareleri ve belediyelerin ihale işleri için ayrı bir düzenleme getirilmiş ve "İl özel idareleri ile belediyeler tarafından 2886 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerde, Bakanlığımız uygun görüşünün alınması gereken Kanunun 20,44,51/i, 1,p ve 71 inci maddelerinde sayılan konularda; Kanunun 13 üncü maddesinin 5 inci fıkrasına göre, Bakanlığımızdan değil il özel idareleri için il daimi encümeninden, belediyeler için belediye encümeninden uygun görüş alınması gerekmektedir." denilmiştir.

Bu hükümler doğrultusunda belediyelerin ihale konusu işin özelliği bulunan yapım işi olup olmadığının tespiti konusunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığından değil Belediye Encümeninden uygun görüş almaları gerekmektedir.

Nitekim uygun görüşü verecek makam olan Belediye Encümeni de ihaleyi yapmak suretiyle görüşünü bildirmiştir.

Genel ve katma bütçeli idarelere ait bir ihalede Bayındırlık ve İskan Bakanlığının özelliği olan işin tespiti konusundaki kararı nasıl tartışılmıyorsa Belediye Encümeninin de bu konudaki takdir hakkı tartışılmamalıdır. Encümenin takdir hakkı da yerindedir.

Öte yandan, ihale konusu iş 44 üncü madde kapsamında ihale edilmekle birlikte rekabetin sağlanmasına da özen gösterilmiş ve anılan maddede en az üç istekliden teklif alınması yeterli görülmüşken, teknik yeterlilikleri kabul edilen 6 istekliden teklif alınmış ve en yüksek indirim teklifinde bulunanla (%19.05) sözleşme aktedilmiştir.

Sonuç olarak ihale konusu iş, yol, altyapı ve kanalizasyon işlerini ihtiva eden 2886 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi kapsamında özelliği olan yapım işi olup aynı Kanunun 2 nci maddesinde öngörülen rekabetin sağlanması ilkesine uygun olarak ihale gerçekleşmiş olduğundan sözleşmenin tescili gerekeceğine, ■

## TEMYİZ KURULU KARARLARI

Derleyen: H. Fehmi KAVUŞ

Temyiz Kurulu Raportörü

Karar Tarihi : 30.6.1998

Tutanak No : 24199

**ÖZETİ :** *Staj yapan öğrencileri denetleyen öğretim görevlilerine staj denetleme ücreti olarak yapılan ödemenin mevzuatta yeri olmadığı söz konusu ödemenin ek ders ücreti olarak düşünülmemeyeceği gerekçesiyle verilen tazmin hükmü.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü;

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11. maddesinde staj denetleme ücreti adı altında herhangi bir ödemeye yer verilmediği gibi, Kırşehir Meslek Yüksek Öğretim Okulunda görevli bulunan öğretim görevlilerine staj denetleme ücreti olarak yapılan ödemenin ek ders ücreti kapsamında da düşünmeye imkan olmadığı gerekçesiyle 112.211.000.-liraya tazmin hükmolunmuştur.

Kırşehir Meslek Yüksekokulu Eğitim, Öğretim, Sınav Yönetmeliğinin 24/f maddesinde, okul idaresinin staj denetlemesi yapmak üzere öğretim elemanlarından yeteri kadarını görevlendireceği belirtilmekte ise de, madde metninden de anlaşıldığı üzere bu görevlendirme teorik ya da uygulamalı ders verilmesine ilişkin olmayıp, iş yerlerinde staj yapan öğrencilerin denetlenmesi amacıyla yönelik bulunmaktadır.

Ayrıca, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun ek ders ücretine ilişkin 11. maddesinin birinci fıkrasında "2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36. maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev ünvanlarına göre Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok 20 saate kadar ek ders ücreti ödenir" hükmü yer almakta; aynı maddenin üçüncü fıkrasında teorik derslerle diğer faaliyetlerin ne ölçüde ders yükünden sayılacağına tesbiti için Yükseköğretim Kuruluna verilen yetki çerçevesinde anılan Kurulun 7.5.1990 tarihli toplantısında belirlenen Ders Yükü Tesbitinde Uyulacak Esaslar'ın 2. maddesinde "Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartıyla aşağıdaki denklikler esas alınır.

a) Eğitim-Öğretim programında yer alan ve öğretim elemanı tarafından her hafta yürütülen teorik ders, seminer, uygulama, tıbbi ve cerrahi klinik uygulaması ve benzeri diğer faaliyetler ile lisansüstü tez yönetmeninin her saati bir saat yüküdür....." denilmektedir.

Bu hükümlere göre, bir öğretim elemanına teorik ders ya da diğer faaliyetler için ek ders ödenebilmesi için, bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve öğretim elemanının bu ders veya faaliyetleri bilfiil bizzat bulunmak ve yapmak suretiyle yürütmesi gerekmektedir.

Değişik işyerlerinde staj yapmakta olan öğrencilerin öğretim elemanınca denetlenmesinin ise haftalık ders programında yer alan ve öğretim elemanınca bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak suretiyle yürüttüğü teorik ya da uygulamalı öğretim faaliyeti kapsamında düşünülmesi mümkün olmadığı gibi 2914 sayılı Kanununun 11. maddesinde bu tür staj denetimleri için ders ücreti ödeneceğine ilişkin herhangi bir hüküm de bulunmadığından yapılan ders ücreti ödemeleri mevzuata aykırı olmaktadır.

Bu nedenle dilekçi iddialarının reddi ile tazmin hükmünün TASTİKİNE, oybirliği ile,

30.6.1998 tarihinde karar verildi.

Karar Tarihi : 7.7.1998

Tutanak No : 24220

**ÖZETİ :** ..... Devlet Hastanesi DSS ile Diş Hastanesi DSS'de ayakta tedavi gören "yeşil kart" sahibi hastalar neeniyle yapılan yersiz ödemelerde takakkuk memuru ve saymana sorumluluk tevcihi ile sorumluluğun genişletilemeyeceği hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü.

1187 sayılı ilamın 3. maddesiyle; ayakta tedavi gören yeşil kart sahibi hastalar nedeniyle ..... Sağlık Kurumları Saymanlığınca ..... Atatürk Devlet Hastanesi ile Diş Hastanesi Döner Sermaye Saymanlıklarına yapılan ödemeler hakkında; 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatarqndaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanununun 2. maddesinden bahisle Kanunun yatarak tedavi gören yeşil kart sahibi hastaların tedavi giderlerinin bütçeden karşılanmasına amir olduğu, bundan dolayı ayakta tedavi gören yeşil kart sahibi hastaların tedavi giderlerinin bütçeden karşılanamayacağı gerekçesiyle (..... Sağlık Kurumları Saymanlık Müdürü ile Atatürk Devlet Hastanesi ve Diş Hastanesi Müdürleri tahakkuk memuru olarak adına) tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi (..... Sağlık Kurumları Saymanı) ..... tazmin hükmüne sorumluluk açısından itiraz ederek, verile emrine ekli ödemeye esas olan faturaları imzalayan ilgili kurum başhekimleri ile döner sermaye saymanları ve diğer görevlilerin de sorumluluğa iştiraki istenmekte ise de ;

1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun sorumluluğa ilişkin 13, 14, 81 ve değişik 22 nci maddeleri ile Sayıştay Kanununun 45 inci maddeleri uyarınca sorumluluğun, bu şekilde yaygınlaştırılması mümkün değildir.

Çünkü 1050 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesinin (E) fıkrasında; adı ne olursa olsun bir komisyon veya kurul gibi bir organ ya da uzman bir görevli tarafından düzenlenen keşif, hakediş, tutanak, rapor, karar ve benzeri belgelere dayanılarak yapılan ödemelerde Sayıştayca saptanacak sorumluluğa sayman ve tahakkuk memurlarıyla birlikte sözkonusu belgeleri düzenleyen ve onaylayan kişilerin de katılması öngörülmüş ise de; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 ve 230 uncu maddelerine göre satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan üçüncü kişi durumundaki tüccar tarafından verilen ticari vesika olan fatura; kanunun öngördüğü nitelikte bir belge değildir. Kaldı ki faturalar üzerindeki imzalar da kanunun amaçladığı anlamda belgeleri düzenleyen ve onaylayan sıfatıyla atılmış imzalar değildir.

Bu itibarla, dilekçi iddiaların reddi ile 1187 sayılı ilâmın 3. maddesiyle verilen TAZMİN HÜKMÜNÜN TASDİKİNE, Oybirliği ile,

7.7.1998 tarihinde karar verildi.

Karar Tarihi : 23.6.1998

Tutanak No : 24194

**ÖZETİ :** *Bayındırlık Bakanlığı Birim fiyat cetvellerinde yer alan su soğutma dolabı ve bulaşık makinası için yeni fiyat düzenlemek suretiyle ödeme yapılması hususu hakkında tazmin talebi içeren tutanak maddesinin ilâmın hüküm fıkrasında beraat kapsamı içine alınması nedeniyle temyiz talebinde bulunan Sayıştay Savcılığının başvurusu hk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü :

Yargılama tutanağında, ".... ihale yöntemi yönünden bir usulsüzlük varsa da .... hazine zararı olmadığından bu madde ile ilgili ödemede ilişik yoktur." denilmesine rağmen, diğer sağlık kurumlarında, aynı alımlar için, uygulanan usulün dışına çıkılarak yapılan ihale hazine zararına sebebiyet vermenin başlangıcı olmuş ve bu konu yasal zemine oturtulmadan hüküm tesis edilmiştir.

Sözü edilen malzemeler, yapım veya satınalma, hangi türden bir iş olursa olsun eğer fiyatı ve özellikleri Bayındırlık Birim Fiyat Tarif ve Listelerinde yer alıyor ise bunlara uymak gerekmektedir. Benzer özellikler için bu listelerin dışına çıkılarak ithal malzeme alımı mümkün değildir. Diğer yandan, anılan malzemeler Bayındırlık Birim Fiyat Tarif ve Listelerinde belirtilen malzemelerden çok farklı olmamasına rağmen fiyatlarında fahiş farklılıkların olması alınan malzemelerin hem gerçek değeri olmamakta hem de hazine zararına sebebiyet vermektedir.

Bu malzemelerin yerli imalâtlarının daha üstün özellikleri taşıyan ve daha ucuz olanlarının varlığı ve marka belirtilmesi sebebiyle ihaleye alınmayışları gözönünde bulundurulması gereken önemli bir konudur.

İkinci olarak, ihaleye teklif veren üç firmanın üçünde adres ve telefonlarının aynı olması, yani üç ayrı teklif mektubunun varlığından ve rekabetin tesis edildiğinden söz edilemeyeceği hususu yargılama raporunda denetçi tarafından belirtilmesine rağmen yargılama tutanağında bu durumların karşılanmadan hüküm tesis edilmiş olması mevzuata uygun bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, yukarıda açıklanan sebeplerle verilen beraat hükmünün bozularak yeniden hüküm tesisini teminen DAİREYE GÖNDERİLMESİNE, (Üye Ö. F. Çulhacı'nın yargılama tutanağında belirtilen gerekçelerle beraat hükmünün tasdiki gerektiği yolundaki ayrışık görüşlerine karşı) oyçokluğu ile,

23.6.1998 tarihinde karar verildi.

---

Karar Tarihi : 23.6.1998

Tutanak No : 24179

---

**ÖZETİ :** Kazıdan çıkan toprağın nakli dolayısıyla kazı bedeline dahil olan 25 metreye nakli birim fiyatının formülden değil mesafeden düşülmesi nedeniyle verilen tazmin hükmü.

Dosyada mevcut belgeler okunup incelendikten sonra,

Gereği görüldü;

1) İlâmın 1 nci maddesiyle; 7 nolu hakedişle, Toprak nakliyesinde nakliye bedeline dahil olan 25 metre mesafenin formülden değilde, mesafeden düşülmesi şeklinde hesaplama yapılması sonucunda fuzulen ödenen ..... liranın tazminine hükmolunmuştur.

Dilekçi dilekçesinde özetle; Kazı pozu içinde bulunan 25 mt.'nin kazının serilmesi, aktarılması, yığınlar haline getirilerek kamyonlara yüklemeye

hazır hale getirilmesi karşılığı olduğundan, taşıma bedelleri mesafeden mesafe çıkarılarak bulunmuştur. 25 metreye taşıma bedeli uygulamaları ancak taşıma bedeli, analizine 07.004 pozuyla girmişse mümkün olmaktadır. Toprak nakliye kazıları 15.001/1, 15.006/1 ve 15.006/2A, 15.006/2B pozu fiyatlarından ödenmiştir.

Burada ödenen fiat ve uygulanan analiz, 15.001/1 ve benzerleridir. Ekteki fiyat analizinden anlaşılacağı gibi, bu pozun içine nakliye firmemıştır. Nakliye giren 15.001 poz nolu fiyatın bizim ödememizle alakası yoktur, açıklamasında bulunulmuştur.

Genel Fiyat Analizinin Makinalı Kazılar bölümünün 15.001/1 poz nolu analizi incelendiğinde; bu analize 07.004 Taşıma pozuyla, herhangi bir değer girmediği görülmektedir. 25 metrelik mesafeye taşıma, makinanın atma, sürme ve fırlatma kapasitesinden ileri gelmektedir; bu durumda, 25 metre mesafenin düşülmesinden sonra, ilgili taşıma formülünün uygulanarak taşıma bedelinin bulunmasında bir mükerrerlik olmayacağı, düşünülmektedir.

Eğer 25 metre mesafe karşılığı olan değer, 15.001 pozunda olduğu gibi, formül uygulanarak kazı pozuna girer, buna rağmen, nakliye hesabında bu değer karşılığı metreden metre düşülerek bulunursa, matematik kuralı gereği mükerrerlik ve hazine zararından bahsedilebilir.

Açıklanan nedenlerle, mevzuata uygun olarak yapılan işlem nedeniyle verilen tazmin hükmünün KALDIRILMASINA,

2) İlâmın 3 ncü maddesiyle aynı gerekçeyle verilen tazmin hükmünün 1 inci maddede değinilen açıklamalar gereğince KALDIRILMASINA,

3) Dilekçi dilekçesinde özetle; ilâmın 5 nci maddesiyle tazmin hükmüyle ilgili olarak fiyat farklarının enterpolasyon yoluyla hesaplandığını, bu hususun tutanak tutulmaması halinde dikkate alınabilen bir yol olabileceğini, malzeme fiyat farkının hesaplanmasında fiyat farkı verilecek malzemelerin miktarlarının tutanak, şantiye ve sürveyan defterleriyle tespit olunmasının esas olduğunu ileri sürerek, konuyla ilgili ayrıntılı malzeme tutanakları, bunlara uygun fiyat farkı tespit tutanakları ve malzeme fiyat listelerini göndererek, sözkonusu belgelerin incelenmesi ve değerlendirilmesi yapıldığında, fuzuli ödeme olmadığını görüleceğini ileri sürmüştür.

Dilekçe ekinde gönderilen sözkonusu belgelerin incelenmesi ve değerlendirilmesi temyiz konusu olmayıp, ilgili Dairenin yargı alanına giren bir husus olduğundan, KURULCA YAPILACAK BİR İŞLEM OLMADIĞI, ancak gereğinin yapılmasının sağlanması yönünde DOSYANIN DAİRESİNE GÖNDERİLMESİNE,

Oybirliğiyle,

16.6.1998 tarihinde karar verildi.

Karar Tarihi : 7.7.1998

Tutanak No : 24211

**ÖZETİ :** *Hastanenin genel temizlik işine ilişkin istihkak ödemelerinden, noksan işçi çalıştırılmasından dolayı ceza kesintisinin yapılmamış olması ve noksan işçi için asgari ücret farkı ödenmesi yapılmış olması nedenleriyle verilen tazmin hükmü hk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü.

1248 sayılı ilamın 1 inci maddesiyle; X yüklenimindeki ..... Diş Hastanesinin genel temizlik işine ilişkin istihkak ödemelerinden noksan işçi çalıştırması nedeniyle sözleşmeye göre kesilmesi gereken cezanın kesilmemiş olması ve çalıştırılmayan işçiler için asgari ücret farkı ödenmiş olması nedeniyle tazmin hükmü verilmiştir.

..... firması ile Diş Hastanesi Başhekimliği arasında imzalanan sözleşmenin eki şartnamenin 11/B maddesine göre işin, toplam 15 işçi ile yürütülmesi, aynı maddenin (c) maddesine göre de işin kontrolünün hastane başhemşire ile yardımcıları tarafından yapılması kararlaştırılmıştır.

Anılan şartnamenin "Taahhüdün yapılmaması veya sözleşme ve şartname hükümlerine aykırı yapılması halini" düzenleyen 24 üncü maddesinde ise; idare tarafından yapılan kontrollerde hizmetin usulüne uygun olarak yapılmadığının bir tutanakla belgelendirilmesi halinde, birinci defada 500.000.-TL. ikinci defada 1.500.000.-TL., üçüncü defada 5.000.000.-TL. ceza kesilmesi öngörülmüştür.

Konuyla ilgili olarak rapor dosyası üzerinde yapılan incelemede; işin, kontrolünü yapan ve muayene raporlarını imzalayan başhemşire ve yardımcıları ile raporu onaylayan başhekimin işin eksik işçiyle yapıldığını veya isterlere uygun olmadığını gösteren herhangi bir tespiti olmadığı gibi şartnamenin 24 üncü maddesine göre işin usulüne uygun olarak yapılmadığını kanıtlayan idarece düzenlenmiş başka bir tutanak da bulunmamaktadır.

Diğer yandan, dilekçe ekinde gönderilen aylık sigorta bildirgeleri ile diğer belgelerden de işin, 15 işçi ile aksatılmadan yürütüldüğü anlaşıldığından ifâmın 1 inci maddesiyle 70.840.000.-liraya ilişkin olarak verilen TAZMİN HÜKMÜNÜN KALDIRILMASINA, (Üye M. Sarıtaş ile N. Altan'ın ..... Diş Hastanesi Başhekimliği ile ..... firması arasında imzalanan sözleşme-

nin eki şartnamenin üçüncü maddesiyle; müteahhitin, aylık istihkaklarını talep ederken, fatura aylık sigorta primleri bildirgesi ile aylık ücret bordrolarını idare vermek zorunluluğu geliştirilmiş olup bu hükümle, firmanın çalıştırdığı işçi sayısı ile bunlara ait sigorta primi keseneklerinin kontrolü amaçlanmıştır.

Rapor dosyasında yer alan hizmet erbabına yapılan aylık ödemelere ilişkin ücret bordroları ile aylık sigorta bildirgelerinin incelenmesinde; 15 işçiyle yürütülmesi gereken temizlik işinin tam kadroyla yürütülmediği, bordrolarda esas alınan çalışılan gün sayısı ile Sigorta Kurumuna verilen sigorta aylık bildirgelerinde esas alınan çalışılan gün sayısı arasında uyumsuzluk olduğu anlaşıldığından hükmün bu noktadan bozulması hakkında ayrışık oylarına karşı) oyçokluğu ile,

7.7.1998 tarihine karar verildi. ■